

vényben a humuszréteg és a sárga altalaj találkozási szintjénél, a nyelés során nagyobb mennyiségű kövesedett állatcsontot találtunk, egyes esetekben összefüggő vázrészeket figyeltünk meg. Dr. Vörös István előzetes meghatározása alapján mamut, bölény, szarvas és ló maradványai azonosíthatók. A szelvényben előkerült objektumok közül kettő volt a rézkorra keltezhető, a régészeti objektumok többsége a kora népvándorlás korhoz köthető.

A 2. szelvény nyugati részén egy nagyméretű gödörkomplexum bontása nagy mennyiségű rézkori kerámiát, állatcsontot és paticsot eredményezett. A szelvényben talált többi objektum a kora népvándorlás korhoz tartozott.

A 3. szelvény humuszolása során 4 objektum került elő, melyek közül az idei ásatás során csak a szelvény legdélebbi részén húzódó, ÉK–DNy irányú, leletanyag nélküli árok részletét tártuk fel.

REMÉNYI LÁSZLÓ – TÓTH ANIKÓ – KOROM ANITA

109. Budapest, XXI. Csepel, szennyvíztisztító telep R, B, LT, A

A Budapesti Történeti Múzeum Ős- és népvándorlás kori osztálya 2004. július 1. és november 19. között előzetes régészeti feltárásokat végzett a Csepel-szeget ÉNy-i csúcán, a Nagydunasornak nevezett területen. A tervezett szennyvíztisztító telep mintegy 27 000 m²-nyi feltárt területén 24 kutatószelvényt nyitottunk, több régészeti korszak számos, igen nagy jelentőségű lelete és objektuma látott napvilágot.

Feltártuk a *középső rézkor végi* ún. tűzdelt barázdás díszű kerámiát készítő népesség (Kr. e. 3800–3600) néhány településobjektumát és a településen belüli sírjait. A sírok alig különböztek a hulladékgyödröktől. Az elhunytat az ételáldozattal együtt a megásott gödör aljára helyezték, a félig betemetett gödröt sárga, agyagos földdel letapasztották. A gödör felső részében töredékes kerámia-, állatcsontmaradványok, valamint egy-két kőeszköz volt. Ezek alig különböztek a szomszédos hulladékgyödrökben előkerültektől.

A *kora bronzkori* harangedény Csepel-csoport négy hamvasztásos sírját tártuk fel. Belőlük a korszak jellegzetes, vörös színű, sávós, pecsételt díszítésű, harang alakú edényei, valamint lapos és négy lábbon álló táljai, továbbá kis bögrék és tálak kerültek elő. Ugyancsak előkerültek a népességre jellemző kőből csiszolt csuklónvédő lemezek, csontból faragott gombok, és egy igen ritka, ép állapotban eddig nem ismert, rátétes plasztikus díszítésű urna.

A bronzkor későbbi szakaszára keltezhető nagyrévi kultúra temetőjében mindkét rítus, az egymás mellé, alkalmanként egy vonalban elhelyezett edényekből álló síregyüttesek (amelyek közé beszórták a hamvakat); valamint az urnafészkes temetkezés is megtalálható volt.

Nagy jelentőséggel bír a 19 sírből álló *kelta* temetőrészlet. A vegyes rítusú, hamvasztásos és csontvázas sírokból álló temetőből előkerült leletek alapján a kelta népesség helyi megtelepedését az eddig ismerteknél jó-

val korábbra, egészen a Kr. e. 4. századra tudjuk datálni. A sírokból fegyverek (vaskardok, lándzsák, kések, pajzsok vas alkatrészei), ékszerek (bronz kar- és bokaperecek, bronz- és vasfibulák, amulettek, paszta- és korallgyöngyök) valamint kerámiaedények kerültek elő. Ez utóbbiak nagyobb része már korongolt, de néhány közülük még kézzel formált, és esetenként szkíta, illetve késő bronzkori hagyományokra vezethető vissza. Kiemelkedő jelentőséggel bír az a kézzel formált, kétfülű edény, melynek mindkét füle egy-egy plasztikusan kidolgozott emberalakot formál. A sírokból előkerült tárgyak alapján azt mondhatjuk, hogy a temető használata mintegy kétszáz évet ölel fel.

A területen egy kelta településrészlet is előkerült, amely azonban korban nem egyezik a temetővel. Hulladékgyödröket és egy eredetileg valószínűleg agyagki-termelő gödörként használt nagyméretű objektumot tártunk fel mintegy száz méterre a mai Duna-parttól. A nagy mennyiségű paticsrög, grafitos, vörös-fehér sávós festett, és az egyszerű házikerámia, a vaseszközök és bronztárgyak alapján a telepet Kr. e. 1. századnak lehet meghatározni.

Nagy jelentőségű az előkerült *avar kori* településrészlet is. A két félig földbe mélyített házból, egy nagyméretű kemence hamusgyödréből (maga a kemence a többszörösen kibővített szelvényen kívül helyezkedik el), egy-két árokból és egy vízgyűjtő medencéből álló településrészlet viszonylag kevés, de korban jól meghatározható leletet tartalmazott. A feltárt objektumok egy meglehetősen laza szerkezetű, egymástól nagy távolságban elhelyezkedő tanya jellegű településre utalnak. Az előkerült kerámiaanyag alapján a telep a Kr. u. 8. századra datálható.

HORVÁTH M. ATTILA – ENDRÓDI ANNA

110. Budapest, XXII. Campona utca 1. U, B, LT

Az egykori nagytérenyi sertéshizlalda területén 2001-ben egy 5 hónapos megelőző feltárás keretében 3 korszak (késő bronzkor, késő vaskor, Árpád-kor) településének maradványai kerültek elő. 2004-ben az épület szerkezetét tartó pontalapok kiásásakor (hrs.: 2331/1) több régészeti objektum feltárását figyeltük meg.

Márciusban a nyitott pontalapok metszetalában 12 őskori objektumot (tárolóvermeket, gödröket, házakat, tűzhelyeket) dokumentáltunk. Teljes bontásuk biztonságtechnikai okokból nem valósulhatott meg.

Az április 14–28. között lezajlott tényleges megelőző feltárás két zónára szorítkozott. Munkánk során 24 régészeti objektum került elő, hét a késő bronzkori urnamezős kultúra, kilenc kelta, egy pedig neolitikum idejéből származik. Előbbi két korszakból méhkas alakú tárolóvermek, gödörkomplexumok, cölöplyukak láttak napvilágot, illetve egy a kelta időkből származó ovális alakú műhelyobjektum, melyhez a járósintre tapasztott külső kemence csatlakozott. Mindenképp meg kell